

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z wniosku M. K.
przy uczestnictwie C. K.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 6 marca 2020 r., sygn. akt II Ca (...),

1. odrzuca skargę kasacyjną;

2. zasądza od C. K. na rzecz M. K. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 6 marca 2020 r. Sąd Okręgowy w B., w sprawie z wniosku M. K. z udziałem C. K. o podział majątku wspólnego, zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w M. z 10 grudnia 2018 r. w ten sposób, że:

- w punkcie 1 litera f ustalił, że w skład majątku wchodzi bliżej sprecyzowane ruchomości o łącznej wartości 84 402,15 zł;

- punkcie 2 w miejsce kwoty 109 090,10 zł zasądził od uczestnika rzecz wnioskodawczyni kwotę 84 136,99 zł płatną w terminie ośmiu miesięcy od

uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie;

- w punkcie 3 nakazał uczestnikowi wydać wnioskodawczyni przyznane jej nieruchomości po ich opuszczeniu i opróżnieniu z rzeczy własnych w terminie czterech miesięcy po uprawomocnieniu postanowienia;

- oddalił apelację uczestnika w pozostałym zakresie oraz oddalił wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie od uczestnika na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

2. Od powyższego postanowienia skargę kasacyjną wywiódł uczestnik, wskazując na naruszenie art. 211 k.c. Określając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 95 607 zł, kwestionował nieuwzględnienie jego wniosku o wydzielenie z jednej z działek przyznanych wnioskodawczyni nowej działki o powierzchni 1,628 ha. Podnosił, że na skutek powyższego powstała konieczność wyrównania wartości udziałów przez zasądzenie dopłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Zgodnie z art. 519¹ § 2 k.p.c. w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami od postanowienia sądu drugiej instancji co do istoty sprawy przysługuje skarga kasacyjna, chyba że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że w sprawach działowych do których należą sprawy o zniesienie współwłasności, podział majątku wspólnego i dział spadku wartością przedmiotu zaskarżenia nie jest wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy. Przyjmuje się, że wyjątek od tej zasady zachodzi, gdy przedmiot zaskarżenia dotyczy samej dopuszczalności żądania podziału, zastosowanego sposobu zniesienia współwłasności, a także, gdy występuje spór co do objęcia lub nieobjęcia podziałem poszczególnych rzeczy i praw co do zasady, bez względu na wartość interesu skarżącego w odniesieniu do tych rzeczy lub praw (np. postanowienia Sądu Najwyższego z 14 marca 2017 r., II CZ 161/16; z 26 października 2017 r., II CZ 64/17; z 12 stycznia 2018 r., II CZ 85/17;

z 28 lutego 2018 r., II CZ 108/17; z 7 marca 2018 r., I CSK 670/17; z 23 marca 2018 r., I CZ 33/18; z 7 czerwca 2019 r., V CZ 37/19; z 28 listopada 2019 r., V CZ 82/19; z 9 czerwca 2020 r., II CSK 21/20; z 15 czerwca 2020 r., IV CSK 670/19; z 15 września 2020 r., IV CZ 59/20). Nie budzi zatem wątpliwości, że ocena dopuszczalności skargi kasacyjnej nie może ograniczać się wyłącznie do analizy wskazanego zakresu zaskarżenia czy tylko wartości udziału skarżącego w dzielonym majątku.

Równocześnie przyjmuje się, że wskazana przez skarżącego w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji, ani dla Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 czerwca 1997 r., II CKN 47/97, OSNC 1997/11/180; z 15 czerwca 2020 r., IV CSK 670/19; z 10 lipca 2020 r., I CZ 29/20).

Reasumując, trzeba stwierdzić, że o wartości przedmiotu zaskarżenia rozstrzyga treść zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej, odnoszących się do poszczególnych składników majątkowych lub roszczeń (postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004/1/11; z 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004/4/60).

4. W niniejszej sprawie w apelacji skarżący określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 2 744 167,70 zł, w skardze kasacyjnej jako wartość przedmiotu zaskarżenia podał kwotę 95 607 zł, zaskarżając orzeczenie sądu drugiej instancji w części oddalającej jego apelację w pozostałym zakresie. Jednakże skarżący w skardze kasacyjnej nie kwestionuje ani składu majątku wspólnego, ani rozstrzygnięć co do niemal wszystkich składników majątkowych. Podważa jedynie decyzję co do odmowy fizycznego podziału jednej z działek wchodzących w skład majątku wspólnego, a w konsekwencji przyznanie jej w całości na własność wnioskodawczyni, nie zaś - zgodnie z żądaniem uczestnika - częściowo na rzecz wnioskodawczyni, a częściowo na rzecz uczestnika. Skoro uczestnik domaga się jedynie modyfikacji dokonanego podziału majątku wspólnego w ten sposób, by nie istniała potrzeba zasądzania dopłaty na jego rzecz,

nie sposób skutecznie podważać oceny samego uczestnika co do wartości jego interesu majątkowego w zaskarżeniu orzeczenia.

5. Wskazana wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekracza progu, o którym mowa w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 w związku z art. 13 § 2 i art. 519¹ § 1 i § 4 pkt 4 k.p.c. oraz - co do kosztów - art. 520 § 3 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i § 4 ust. 1 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw